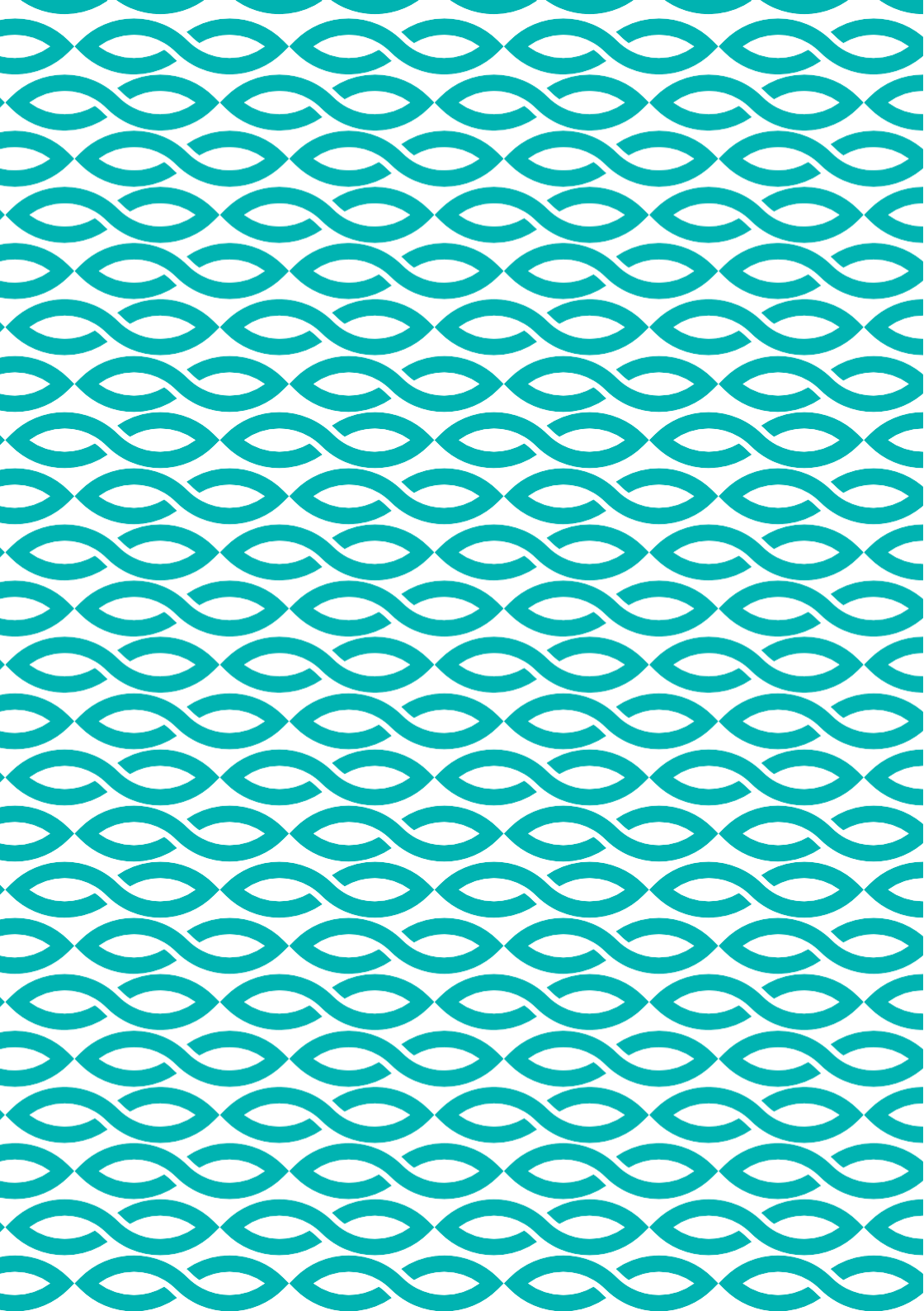

odt1

Deonú agus Trasphlandú Orgán Éireann
Organ Donation Transplant Ireland

**Informācija
ģimenēm
par orgānu
ziedošanu**

Par šo rokasgrāmatu

Šī rokasgrāmata ir paredzēta ģimenes locekļiem, kuru tuvinieks varētu kļūt par orgānu donoru. Mēs zinām, ka šis ir ļoti grūts laiks, un ceram, ka šajā rokasgrāmatā ir saprotami izskaidrota orgānu ziedošanas procedūra. Ja jums rodas jautājumi, lūdzu, sazinieties ar mūsu Orgānu ziedošanas un transplantācijas Īrijā (Organ Donation Transplant Ireland - ODTI) donoru koordinatoriem. Mūsu kontaktinformācija ir norādīta 12. lpp.

Šajā rokasgrāmatā ir izskaidrots, kādā veidā cilvēks kļūst par orgānu donoru un kas notiek:

- pirms ziedošanas
- ziedošanas laikā
- pēc ziedošanas

Katru gadu Īrijā simtiem cilvēku dzīvības tiek izglābtas vai ievērojami uzlabotas, jo viņi saņem dāvanā ziedotus orgānus. Šī dāvana ir iespējama pateicoties ziedotāju un viņu ģimeņu neticamajam dāsnumam, kuri liela zaudējuma laikā domā par citiem.

Kā cilvēks kļūst par orgānu donoru

Lielākā daļa pacientu, kuri kļūst par orgānu donoriem, ir cietuši no negaidītas smadzeņu traumas. Šīs traumas iemesls varētu būt:

- fiziska trauma
- smadzeņu asiņošana
- insults
- skābekļa trūkums sirds apstāšanās dēļ

Šādos gadījumos pacientu pieslēdz ventilatoram, kas pārņem viņa elpošanu, un viņam var būt nepieciešami medikamenti, lai uzturētu asinsspiedienu normālā līmenī. Šādi pacienti parasti tiek ievietoti intensīvās terapijas nodaļā (ITN).

Ir divas situācijas, kuru rezultātā pacients pēc nāves var kļūt par orgānu donoru.

1. Smadzeņu nāve
2. Asinsrites nāve

Smadzeņu nāve

Mediķu komandai dažkārt kļūst skaidrs, ka pacienta ievainojumi ir tik smagi, ka viņš, iespējams, jau ir miris, lai gan viņa sirds turpina pukstēt pateicoties ITN sniegtajai aprūpei. To sauc par smadzeņu nāvi. Tas nozīmē, ka smadzenēs nav asins plūsmas vai skābekļa. Smadzenes vairs nefunkcionē un nav cerību uz atveseļošanos.

Divi vecākie ārsti (viens konsultants) veiks testus, lai apstiprinātu smadzeņu nāves diagnozi. Par nāves laiku tiks uzskaitīts laiks, kad tiks paveigts otrais testu komplekts.

Asinsrites nāve

Dažās situācijās mediķu komanda var secināt, ka, neskatoties uz to, ka viņi dara visu, lai glābtu pacienta dzīvību, ārstēšana nav efektīva un nāve ir neizbēgama. Pacients nevar atveseļoties un nevar izdzīvot bez ventilatora un/vai medikamentu atbalsta.

Konsultējoties ar ģimeni, tiek pieņemts lēmums mainīt aprūpes fokusu un pieņemt, ka nāve ir neizbēgama. Pēc tam tiek uzsākta paliatīvā aprūpe. Tā parasti ietver:

- pacienta atvienošanu no ventilatora
- elpošanas caurules noņemšanu
- pasākumu nodrošināšana cienīgai un komfortablai nāvei

Lēmumi par smadzeņu nāves apstiprināšanu vai lēmums uzsākt paliatīvo aprūpi tiek pieņemti atsevišķi no lēmumiem par orgānu ziedošanu. Orgānu ziedošanas iespēja tiks apspriesta tikai tad, kad ģimene būs gatava to apsvērt.

Pirms ziedošanas

Vēršanās pie ODTI

Ja jūs un jūsu ģimene vēlētos apsvērt sava tuvinieka orgānu ziedošanu, ITN komanda varēs atbildēt uz jūsu jautājumiem. Ir speciālisti-medicīnas māsas, kas strādā ITN, ko sauc par orgānu donoru medmāsu vadītājiem (Organ Donor Nurse Managers - ODNM), kuri var tikties ar jums un atbildēt uz visiem jautājumiem.

Jūs arī varat apspriest šo jautājumu ar darbinieku no mūsu donoru koordinātoru komandas. Viņš(-a) var tikties ar jums un jūsu ģimeni, lai izskaidrotu procesu un to, kā jūsu tuvinieka ziedošanas varētu glābt vairākas dzīvības. Donoru koordinātori ir pieejami visu diennakti, lai atbildētu uz jebkādiem jautājumiem.

Kādus orgānus un audus var ziedot?

- Sirds
- Plaušas
- Aknas
- Aizkuņģa dziedzeris
- Nieres
- Sirds vārstuļi un audi
- Asinsvadi

Pēc tam, kad esat piekrituši orgānu ziedošanai, notiek vairākas procedūras, kuras mēs izklāstīsim nākamajā lappusē.

Dzīves un slimības vēsture

- ITN darbinieki lūgs jūs vai jūsu ģimeni sniegt informāciju par jūsu tuvinieka dzīvi un slimības vēsturi.
- ITN komanda sazināsies ar mūsu donoru koordinatoriem. Donoru koordinators izmantos šo informāciju saziņai ar transplantācijas centriem, lai atrastu personu, kas varētu saņemt jūsu tuvinieka orgānus.

Asins analīzes

ITN darbinieki paņems jūsu tuvinieka asinis un nosūtīs tās uz divām laboratorijām analīžu veikšanai. Šīs analīzes ietver saskaņošanu ar orgānu saņēmējiem un vīrusu identificēšanu asinīs. Analīžu veikšana ilgst vairākas stundas, un tās ir jāveic pirms orgānu ziedošanas.

Tikšanās ar jūsu donoru koordinatoru

Jūs un jūsu ģimene tiksies ar donoru koordinatoru. Donoru koordinators izskaidros orgānu ziedošanas procesu, atbildēs uz visiem jautājumiem un palīdzēs aizpildīt:

- veselības un dzīvesveida anketu
- piekrišanas veidlapu

Tās ir jāaizpilda izraudzītajam ģimenes loceklim. Izraudzītajam ģimenes loceklim vajadzētu būt personai, kas vislabāk zina jūsu tuvinieku.

Ir nepieciešama pilnīga medicīniskā un sociālā vēsture, lai donora koordinatoram būtu nepieciešamā informācija, kas ļautu transplantācijas centriem pieņemt apzinātus lēmumus par orgānu piemērotību transplantācijai.

Piemīņas lietas un turpmākā tikšanās

Donoru koordinators jautās, vai vēlaties kaut ko saņemt piemīnai, piemēram, jūsu tuvinieka matu šķipsnu vai plaukstu nospiedumu. Apspriedīsim arī iespējamo anonīmo saraksti starp orgānu saņēmējiem un jums un jūsu ģimeni nākotnē.

Šīs tikšanās laikā jums tiks sniegts kontaktālrūnis, pa kuru vajadzības gadījumā varēsiet sazināties ar donoru koordinatoru vai ODTI komandu.

Koroners un pēcnāves izmeklēšana (autopsija)

Dažos gadījumos par pēkšņu vai negaidītu nāvi var būt jāziņo koroneram. Tas notiek neatkarīgi no orgānu ziedošanas. Koroners ir amatpersona, kas izmeklē nāves gadījumus. Intensīvās terapijas nodaļas (ITN) ārsti, iespējams, apspriedīs ar jums šo soli. Koroners izlems, vai jūsu tuviniekam ir nepieciešama pēcnāves izmeklēšana.

Ja autopsija ir vajadzīga, ģimenes loceklim var būt nepieciešams veikt formālu Garda identifikāciju ITN nodaļā.

Ja koroners nolemj, ka jūsu tuviniekam ir nepieciešama pēcnāves izmeklēšana, tas var aizkavēt jūsu tuvinieka ķermeņa izņemšanu no slimnīcas. Tomēr tam nevajadzētu aizkavēt orgānu ziedošanu.

Ja jums ir kādi jautājumi par koroneru vai pēcnāves izmeklēšanu, uzdodiet tos ITN personālam.

Ziedošanas laikā

Orgānu ziedošanas operācija

Kad orgāns ir apstiprināts nodošanai transplantācijas pacientam, transplantācijas ķirurgijas speciālistu komanda dosies uz slimnīcu, lai veiktu operāciju. Viņi dosies tieši uz operāciju nodaļu un netiksies ar jūsu ģimeni vai tuvinieku, kamēr jūsu tuvinieks netiks pārvests uz vajadzīgo nodaļu operācijas veikšanai.

Operācija var ilgt vairākas stundas. To veiks transplantācijas speciālistu komanda no dažādiem transplantācijas centriem:

- The Mater Hospital - sirds un plaušu transplantācija
- St Vincent's Hospital - aknu un aizkuņģa dziedzera transplantācija
- Beaumont Hospital - nieru transplantācija

Dažreiz, ja Īrijā nevar atrast piemērotu orgānu saņēmēju, orgānus var piedāvāt transplantācijas centriem Apvienotajā Karalistē un Eiropā.

Operācijas laikā ķirurgi izlems, vai orgāni ir piemēroti transplantācijai. Ja orgāns nav piemērots transplantācijai, orgāns paliks pie jūsu tuvinieka.

Ķirurgi izņems (paņems) tikai tos orgānus, kuru ziedošanai esat devuši piekrišanu. Dažreiz orgāns vēlāk var izrādīties nepiemērots ziedošanai, un, ja tas tā ir, mēs ar jums pārrunāsim turpmākas opcijas ģimenes tikšanās laikā. Donoru koordinators būs kopā ar jūsu tuvinieku visā operācijas garumā.

Pēc operācijas transplantācijas komanda pēc iespējas ātrāk nogādās orgānu uz slimnīcu, kur orgānu saņēmējs tiek sagatavots savai operācijai.

Pēc ziedošanas

Kas notiek ar manu tuvinieku pēc operācijas?

Pēc operācijas par Jūsu tuvinieku turpinās ar cieņu rūpēties donoru koordinators un operāciju nodaļas darbinieki. Pēc tam viņš(-a) tiks pārvietots(-a) uz slimnīcas Morgu, kur ķermenis paliks līdz nodošanai ģimenei uz bērēm. Kā jau minēts iepriekš, orgānu ziedošana neaizkavēs bēres, kamēr pēcnāves izmeklēšana dažkārt var tās aizkavēt.

Vai orgānu ziedošana ietekmē bēres?

Bēres var notikt tradicionālā formātā. Sazinieties ar savu apbedīšanas biroju, kurš sadarbosies ar slimnīcas Morgu un palīdzēs jums un jūsu ģimenei bērū organizēšanā.

Vai man paziņos, vai ziedojums bija veiksmīgs?

Jā, donoru koordinators jums piezvanīs piemērotā laikā, lai pastāstītu par ziedošanas un transplantācijas iznākumu, ja vien neesat lūdzis nesazināties. Viņš(-a) atbildēs uz visiem jūsu jautājumiem.

Cik daudz informācijas man būs par orgānu saņēmējiem?

Jūsu tuvinieka orgāni var tikt izmantoti, lai glābtu vairāku cilvēku dzīvības, taču jūs saņemsiet tikai ierobežotu informāciju. Tas ir paredzēts, lai aizsargātu donora, donora ģimenes un orgānu saņēmēju anonimitāti. Orgānu ziedošana katru gadu izglābj simtiem dzīvību, un, lai nodrošinātu procesa nepārtrauktu darbību, pakalpojumam jābūt anonīmam.

Vai orgānu saņēmējs zinās, kas es esmu?

Nē. Mēs nesniedzam orgānu saņēmējiem nekādu informāciju, kas varētu identificēt jūs vai jūsu tuvinieku, taču viņiem var tikt norādīts jūsu tuvinieka dzimums.

Vai orgānu saņēmējs rakstīs man vai manai ģimenei?

Reizēm saņēmējs raksta vēstuli donora ģimenei, pateicoties par dāvanu jauno orgānu veidā. Daži orgānu saņēmēji raksta drīz pēc ziedošanas, citi pēc ilgāka laika, un daži var neko nerakstīt. Šis process var atšķirties, jo daži nav pārliecināti par to, kā vislabāk izteikt savu pateicību.

Ziedošanas brīdī mēs jautājam, vai vēlaties saņemt vēstules no orgānu saņēmējiem. Mēs saprotam, ka piekrišana tam ziedošanas dienā var būt nepārdomāta, tāpēc, lūdzu, ņemiet vērā, ka jebkurā laikā jūs varat mainīt savu izvēli. Ja atbildējāt "jā", šīs vēstules tiks nosūtītas donoru koordinatoriem, kuri tās izskatīs pirms jūs tās saņemsiet.

Kas notiek, ja uz ODTI atnāk vēstule, kas adresēta man?

Donoru koordinatori izskatīs vēstuli, lai pārliecinātos, ka orgānu saņēmēji **nav** snieguši identificējamu informāciju. Nevienā vēstulē, ko saņemsiet, nekad netiks iekļauta orgānu saņēmēja adrese, tālruņa numurs vai fotogrāfija.

Pirms jūs saņemsiet **pirmo** vēstuli, donoru koordinators piezvanīs jums, lai noskaidrotu, vai joprojām vēlaties saņemt vēstules. Ja piekrītat tās saņemt, donoru koordinatori ierakstītā sūtījumā nosūtīs jums visas orgānu saņēmēju vēstules.

Mēs turpināsim izskatīt visas vēstules pirms to nosūtīšanas, lai nodrošinātu, ka tās paliek anonīmas. Ja nevēlaties saņemt vēstules, lūdzu, informējiet mūs.

Ko darīt, ja šķiet, ka ir par agru saņemt vēstuli?

Jebkādas vēstules vai kartītes varam uzglabāt savā birojā, līdz jūtat, ka esat gatavi tās saņemt. Ja jūs vai jūsu ģimene vairs nevēlaties tās saņemt, mēs tās jums nesūtīsim un tās tiks glabātas ODTI.

Kā es varu atbildēt orgānu saņēmējam?

ODTI izmanto to pašu procesu, lai palīdzētu jums nosūtīt vēstuli, kā orgānu saņēmējiem, kas sūta vēstules. Tāpēc mēs lūdzam neiekļaut vēstulēs informāciju, kas var identificēt jūs vai jūsu tuvinieku.

Nosūtot vēstuli, aploksnē jāievieto divas lietas:

1. Jūsu vēstule vai kartīte neaizlīmētā aploksnē.

Lūdzu, neaizlīmējiet to, jo donoru koordinators to pārbaudīs.

2. Atsevišķa papīra lapa ar šādu informāciju:

- Jūsu pilnais vārds
- Jūsu tuvinieka vārds
- Ziedošanas datums

Gan neaizlīmēto aploksni, gan papīru ar savu informāciju ievietojiet adresētā aploksnē un nosūtiet mums uz šo adresi:

Donor Coordinators

ODTI

Ground Floor

Bridgewater Business Centre

Conynham Road

Islandbridge

Dublin 8

D08T9NH

Donoru koordinatori ODTI pārliecināsies, vai jūsu vēstulē nav identificējamās informācijas. Pēc tam mēs to nosūtīsim transplantācijas centriem, lai tie varētu nodot vēstuli orgānu saņēmējiem.

Ko darīt, ja man ir grūti izdomāt, kas tieši jāraksta?

Viens no mūsu donoru koordinatoriem var jūs konsultēt un atbalstīt, ja jums nepieciešama palīdzība, rakstot to, ko vēlaties teikt. Jūs varat minēt sava tuvinieka vārdu (bez uzvārda), kā arī pastāstīt par viņa(-s) interesēm un dzīvesveidu.

Lūdzam vēstulēs neiekļaut tālāk norādīto informāciju:

- nāves cēlonis
- nāves vieta vai datums
- fotogrāfijas
- adreses
- tālruņu numuri
- cita kontaktinformācija

Vai drīkstu ievietot informāciju par ziedojumu sociālajos tīklos?

Daudzas pacientu atbalsta grupas un brīvprātīgo organizācijas izmanto sociālos medijus, lai veicinātu orgānu ziedošanu. Tomēr mēs aicinām jūs neizvietot sociālajos tīklos konfidenciālu informāciju, piemēram:

- informāciju par jūsu tuvinieka ziedojumu
- orgānu saņēmēju vēstules
- saraksti ar ODTI

Kā es varu veicināt informētību par orgānu ziedošanu?

Dažas ģimenes vēlas informēt citus par orgānu ziedošanu, un to var izdarīt, neizvietojot konfidenciālu informāciju sociālajos medijos. Ja vēlaties informēt citus par orgānu ziedošanu, lūdzu, sazinieties ar mums.

Lai iegūtu plašāku informāciju, sazinieties ar mums

Ja jums nepieciešama palīdzība vai papildu informācija par kādu no šajā rokasgrāmatā minētām sadaļām, lūdzu, sazinieties ar ODTI biroju:

 01 8788388

 @nops@hse.ie

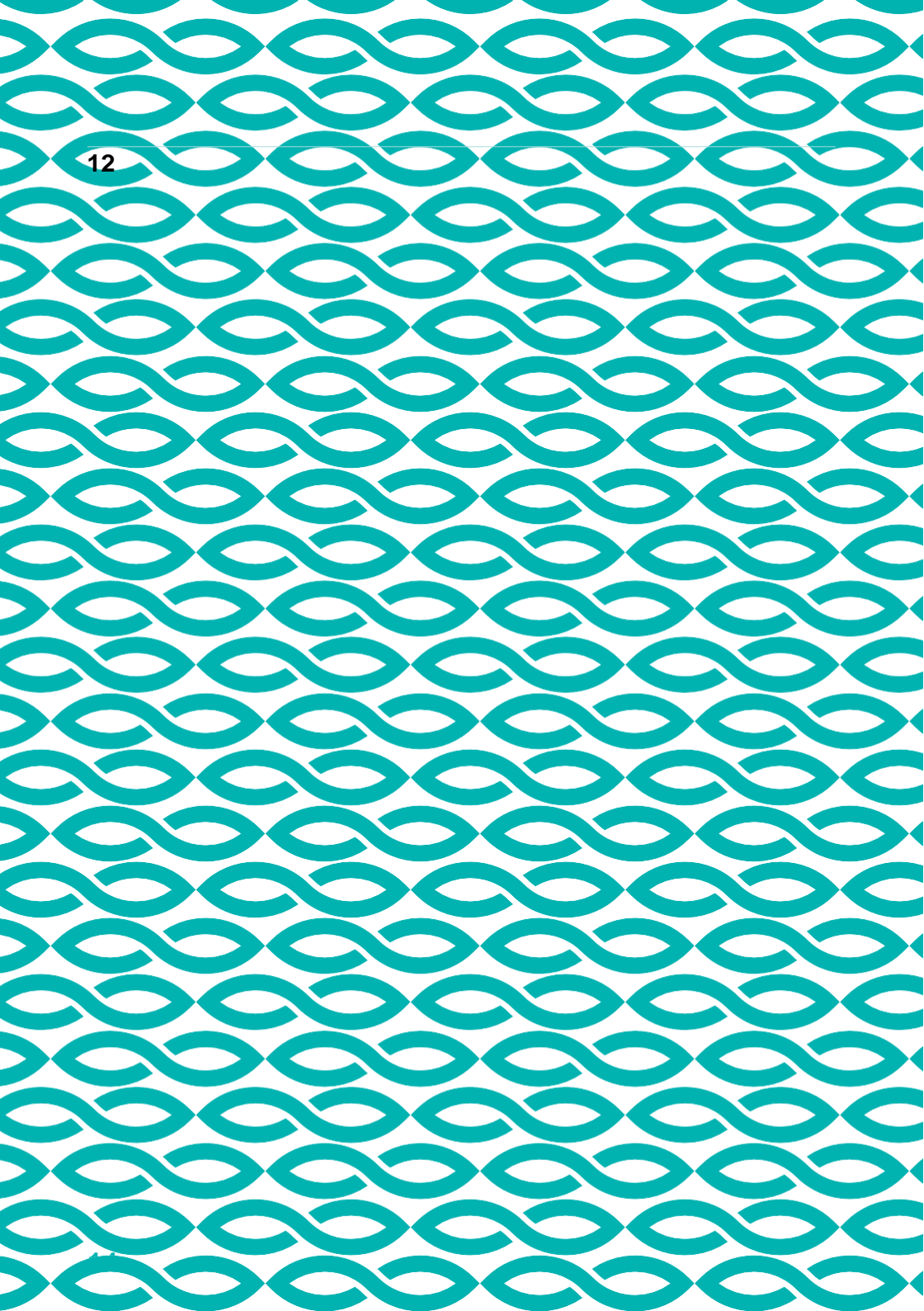
Deonú agus Trasphlandú Orgán Éireann
Organ Donation Transplant Ireland

Mūsu pamatzdevums

Valsts orgānu iepirkuma dienests ar līdzjūtību un rūpēm strādā, lai orgānu ziedošana būtu iespējama.

Mēs esam apņēmušies paaugstināt veselības aprūpes speciālistu un visas sabiedrības informētību un izpratni par orgānu ziedošanu.

Ar cieņu un iejūtību mēs sniedzam zināšanas personām un viņu ģimenēm, lai viņi pieņemtu pārdomātus lēmumus par ziedošanu.

ODTI
Ground Floor
Bridgewater Business Centre
Conynham Road
Islandbridge
Dublin 8
D08T9NH

Deonú agus Trasphlandú Orgán Éireann
Organ Donation Transplant Ireland

